

DE LA PATRIMONIU LA PIXELI: ERASMUS+ ȘI TRANSFORMĂRI DIGITALE ÎN MUZEU

Dragoș Marinescuⁱ

Abstract:

This paper reflects on how digitalization contributes to the reinterpretation of heritage and expands public access to museum resources. Two complementary directions are presented: the Erasmus+ experiences of the current year and the technical initiatives developed locally within the Museum of the Iron Gates Region. The first part analyzes the perspectives gained from Erasmus+ mobilities in Istanbul and Split, with a focus on modern technologies and the exchange of best practices in the role of cultural education in an international context. The second part documents the digital transformations implemented in the museum, such as the launch of a new online platform and the management of visual communication through social media. It highlights the ongoing mini-series Iron Gates Region Museum - History and Present, produced under the aegis of Pastila de Cultură, as a form of cultural mediation through video. The series is currently in progress, with the third episode scheduled for release on November 15, 2025, at the time of writing.

Rezumat:

Lucrarea propune o reflecție asupra modului în care digitalizarea contribuie la reinterpretarea patrimoniului și la extinderea accesului publicului la resurse muzeale. Sunt prezentate două direcții complementare: experiențele Erasmus+ din anul curent și inițiativele tehnice dezvoltate local în cadrul Muzeului Regiunii Porților de Fier. Prima parte analizează perspectivele dobândite în urma mobilităților Erasmus+ din Istanbul și Split, cu accent pe tehnologiile moderne și schimbul de bune practici în rolul educației culturale în context internațional. A doua parte documentează

ⁱ Inginer la Muzeul Regiunii Porților de Fier din Drobeta Turnu Severin.

transformările digitale implementate în muzeu, precum lansarea unei noi platforme online și gestionarea comunicării vizuale prin rețele sociale. Este prezentată mini-seria *Muzeul Regiunii Porților de Fier - Istorie și Present*, realizată sub egida *Pastilei de Cultură*, ca formă de mediere culturală video. Seria este în desfășurare, iar episodul al treilea, la momentul redactării articolului, este programat pentru lansare pe 15 noiembrie 2025.

Keywords:

digital transformation, museum communication, intercultural education, Erasmus+ mobility, cultural mediation, heritage and present, museum video series

Cuvinte cheie:

transformare digitală, comunicare muzeală, educație interculturală, mobilitate Erasmus+, mediere culturală, patrimoniu și prezent, mini-serie video muzeală

INTRODUCERE ȘI OBIECTIVE:

În ultimul deceniu, muzeele au fost provocate să își redefinească rolul în societate, între rolurile tradiționale ale muzeului - colecționare, conservare, cercetare, restaurare, comunicare și expunere - și presiunea adaptării la era digitală. Pentru Muzeul Regiunii Porților de Fier, această provocare s-a concretizat printr-un dublu parcurs: pe de o parte, prin participarea la programe de formare internațională Erasmus+, care au adus inspirație și bune practici din alte contexte culturale; pe de altă parte, prin inițiative locale de digitalizare și comunicare vizuală, menite să apropie patrimoniul de publicul contemporan.

Aceste două direcții vor fi analizate în continuare, pentru a evidenția modul în care se completează și contribuie la redefinirea rolului muzeului.

EXPERIENȚE ERASMUS+:

Așa cum am arătat și în articolul precedent (*Instrumente digitale pentru reziliența culturală: lecții Erasmus+ și inovații locale*)¹, Muzeul Regiunii Porților de Fier beneficiază de acreditarea Erasmus în domeniul educației adulților, valabilă între 1 februarie 2022 și 31 decembrie 2027 (Fig. 1). Acreditarea Erasmus+ susține obiective

¹ Dragoș Marinescu, „Instrumente digitale pentru reziliența culturală: lecții Erasmus+ și inovații locale”, în *MEDICULT. Revista de mediere culturală*, III, 2024, p. 91, disponibil la: https://editurapalatulculturii.ro/wp-content/uploads/2025/01/06_MediCult3_MARINESCU.pdf.

clare: formarea a 15 specialiști în domeniul culturii, artei, creativității și ICT pe parcursul a trei ani, actualizarea programelor existente și dezvoltarea a două noi programe culturale de formare pentru adulți.

Astfel, în anul 2025, patru angajați ai muzeului au participat la două programe de formare, ultimele mobilități din cadrul acreditării.

Prima mobilitate a avut loc la Istanbul, în perioada 7-12 aprilie 2025, unde două specialiste ale muzeului au participat la cursul *Supporting Diversity with Intercultural Education in the Classroom*², organizat de Europass Teacher Academy. Programul a reunit participanți din mai multe țări europene și a abordat teme precum identitate, diversitate, stereotipuri și incluziune (Fig. 2). Activitățile au combinat exerciții practice și vizite culturale, punând accent pe empatie și pe diferența dintre integrare și incluziune, în linie cu recomandările Consiliului Europei³. Storytelling-ul și metodele participative au fost prezentate ca instrumente esențiale pentru dezvoltarea competențelor interculturale. Componenta culturală a fost evidențiată prin vizita în Piața Taksim, unde patrimoniul arhitectural și diversitatea urbană au fost valorificate ca resurse educaționale. Experiența a oferit muzeului noi instrumente pentru educația muzeală și a consolidat rolul instituției ca spațiu intercultural.

A doua mobilitate s-a desfășurat la Split, între 19-24 mai 2025, unde alte două specialiste ale muzeului au participat la cursul *ChatGPT and Basic AI Tools*⁴. Programul a oferit o introducere practică în utilizarea inteligenței artificiale generative pentru educație și comunicare culturală (Fig. 3). Au fost prezentate aplicații variate, de la platforme conversaționale (ChatGPT, Gemini, Microsoft Copilot, Mizou, School AI) la instrumente de design grafic și creație vizuală (Leonardo AI, Deep AI, AI Ease, Dreamface, Napkin AI - Fig. 4). Accentul a fost pus pe modul în care aceste tehnologii pot sprijini creativitatea, pot genera resurse educaționale personalizate și pot stimula implicarea publicului. Dimensiunea culturală a fost ilustrată prin vizitarea Palatului lui Dioclețian, valorificat prin metoda CRAFT, care a stimulat exprimarea personală prin selfie-uri asistate de AI. Experiența a demonstrat potențialul inteligenței artificiale de a crea forme inovative de interacțiune culturală și a deschis noi perspective pentru utilizarea sa ca resursă educațională.

² <https://www.teacheracademy.eu/course/intercultural-education/#description>.

³ <https://www.coe.int/en/web/inclusion-and-antidiscrimination>.

⁴ <https://www.teacheracademy.eu/course/chatgpt/#description>.

Pentru o perspectivă europeană asupra educației digitale în muzee, vezi raportul NEMO (2022)⁵.

TRANSFORMĂRI DIGITALE LOCALE:

Un pas semnificativ în direcția digitalizării patrimoniului cultural l-a constituit inaugurarea, la 19 august 2025, a **noului website oficial**⁶ al Muzeului Regiunii Porților de Fier, realizat integral în cadrul instituției. Proiectul reflectă angajamentul muzeului față de accesibilitatea culturală și modernizarea comunicării digitale.

Noua platformă online oferă informații actualizate privind programul de vizitare, tarifele și expozițiile, acces la un tur virtual al muzeului, disponibil publicului larg și detalii despre proiectele educaționale și evenimentele culturale organizate.

Platforma este construită pe un sistem de management al conținutului (Fig. 5), care permite actualizarea rapidă a informațiilor și integrarea de pagini dinamice dedicate proiectelor în desfășurare, expozițiilor temporare sau activităților educaționale. Această structură tehnică oferă muzeului flexibilitate editorială, permițând adaptarea rapidă la nevoile publicului. Website-ul este completat de lansarea unei noi adrese de corespondență electronică⁷.

Pentru a valorifica potențialul platformei, muzeul a dezvoltat pagini digitale dedicate expoziției *Păsări rare*, organizată de Secția Științele Naturii - Acvariu, Pedagogie Muzeală. Exponatele au fost însoțite de coduri QR care ofereau acces la descrieri detaliate⁸.

Această inițiativă marchează trecerea de la un website externalizat la o platformă digitală realizată și administrată intern, consolidând autonomia instituției în gestionarea comunicării online cu beneficii directe de eficiență și economie de resurse⁹.

Alt proiect digital de impact, implementat anul acesta este **mini-seria video** „Muzeul Regiunii Porților de Fier - Istorie și Prezent”, realizată sub egida „Pastila de

⁵ NEMO - Network of European Museum Organisations, „Digital Learning and Education in Museums: Innovative Approaches and Insights”, raport, decembrie 2022.

⁶ <https://www.muzeulregiuniiportilordefier.ro>.

⁷ contact@muzeulregiuniiportilordefier.ro.

⁸ Disponibil la adresa <https://www.muzeulregiuniiportilordefier.ro/expozitie-temporara-pasari-rare/alcedo-atthis>.

⁹ Proiectul a fost inițiat de conducerea muzeului și implementat integral de dl. ing. Dragoș Marinescu.

*Cultură*¹⁰. Seria reprezintă un exemplu de mediere culturală prin mijloace digitale și a fost concepută cu ocazia aniversării a cinci ani de la redeschiderea muzeului după reabilitare. Aceasta propune o călătorie vizuală prin istoria instituției, de la primele inițiative muzeale din secolul al XIX-lea până la descoperirile recente, structurată în patru episoade lunare. Dincolo de valoarea documentară, aceste episoade funcționează ca instrumente pedagogice, care traduc informația istorică într-un limbaj accesibil și atractiv. Narațiunea vizuală, combinată cu imagini de arhivă, interviuri și cadre filmate în spațiile muzeului, facilitează înțelegerea proceselor de transformare instituțională și a rolului patrimoniului în viața comunității.

Realizarea mini-seriei a presupus un amplu proces de documentare, bazat pe consultarea lucrărilor de istorie locală și a studiilor publicate de specialiști ai muzeului, precum Alexandru Bărcăcilă, Mișu Davidescu, Ion Stîngă, Vasile Boroneanț și alții. De asemenea, au fost utilizate resurse valoroase semnate de autori locali, între care se remarcă Enciclopedia Județului Mehedinți de Ileana Roman și Tudor Rățoi. În paralel, au fost valorificate fonduri din Arhivele Naționale Române - Filiala Mehedinți, inclusiv planuri de reorganizare, rapoarte de activitate, documente administrative și caiete cu impresii ale vizitatorilor. Fotografiile de epocă și materialele vizuale au completat narațiunea, oferind autenticitate și substanță (Fig. 6).

Procesul de cercetare a adus la lumină și informații inedite, precum revizuirea proiectului clădirii muzeului de către arhitectul Gh. Ciortan¹¹ sau mențiunile despre directorii Gh. Popilian și L. Roșu¹², care au coordonat reorganizarea instituției în anii 1950.

Seria urmărește să informeze și să stimuleze dialogul dintre *trecut și prezent*, invitând publicul să reflecteze asupra modului în care patrimoniul local este reinterpretat și valorizat în contemporaneitate¹³.

O altă serie de filme documentare, dedicată istoriei orașului Drobeta-Turnu Severin, a fost finalizată în cursul anului 2025. Inițiativa va fi prezentată din perspectivă istorică într-un articol aflat în curs de publicare în revista culturală *Țara Bârsei*, Muzeul Casa Mureșenilor Brașov.

¹⁰ Proiect cultural al Muzeului Regiunii Porților de Fier, prin care, în fiecare lună sunt ilustrate în format video - episodic, personalități de marcă ale țării și sunt promovate patrimoniul, cultura tradițională și istoria regiunii.

¹¹ Informația se regăsește în introducerea părții a doua a seriei, disponibilă la adresa: <https://www.facebook.com/reel/825426770075346/>.

¹² Informație redată în partea a treia a seriei, care, la momentul redactării articolului, este programată pentru lansare pe 15 noiembrie 2025.

¹³ Mini-seria video „Muzeul Regiunii Porților de Fier - Istorie și Prezent” a fost realizată integral de dl. ing. Dragoș Marinescu, cu sprijinul instituției.

Un alt aspect al transformării digitale îl constituie **gestionarea comunicării prin rețele sociale**, în special prin pagina de Facebook a muzeului. Postările sunt concepute ca instrumente de mediere culturală, menite să transmită informații accesibile și atractive. Fiecare fotografie este atent prelucrată în software specializat înainte de publicare, iar textele sunt redactate cu grijă, astfel încât să combine rigoarea informației cu un ton accesibil. Unele postări au generat un nivel ridicat de interacțiune; de exemplu, acțiunea Via Transilvanica din 30 octombrie 2025 a strâns peste 300 de aprecieri.

O atenție specială este acordată postărilor dedicate grupurilor de vizitatori (Fig. 7), care reflectă dimensiunea comunitară a muzeului și rolul său educativ. Între ianuarie și noiembrie 2025 au fost publicate aproximativ 150 de postări. Acest conținut distribuit online documentează activitatea instituției și stimulează implicarea publicului. În acest fel, rețelele sociale devin un spațiu complementar expozițiilor fizice, consolidând identitatea muzeului în mediul digital și formând un ecosistem digital coerent.

Muzeul a dezvoltat în 2025 și noi tehnologii de exprimare culturală, menite să ofere publicului experiențe inovative (Fig. 8). Un prim exemplu este **panoul grafic exterior de reconstituire a Podului lui Traian**, realizat de ASG Scenography și amplasat în Parcul Arheologic. Acesta redă vizual, într-o manieră sugestivă, imaginea integrală a podului peste Dunăre, facilitând înțelegerea unui monument istoric dispărut prin mijloace optice contemporane. Al doilea proiect este **proiecția artistico-culturală Ada-Kaleh**¹⁴, disponibilă la Muzeul Hidrocentralei de la Gura Văii. Aceasta combină reconstituiri vizuale ale insulei cu un tur virtual interactiv VR, oferind vizitatorilor o imersiune profundă în patrimoniul dispărut al comunității turco-musulmane. Impactul utilizării VR în muzee este documentat pe larg în studiul Ariya et al. (2025)¹⁵.

Prin aceste căi, patrimoniul județului Mehedinți este reinterpretat printr-un concept vizual educațional, în care tehnologia joacă rolul de mediator între istorie și publicul contemporan. Muzeul Regiunii Porților de Fier demonstrează că trecutul poate fi reinterpretat cu mijloacele prezentului, oferind comunității o experiență culturală relevantă și actuală.

¹⁴ Clipul de promovare al proiecției este disponibil la <https://www.muzeulregiuniiportilordefier.ro>, la secțiunea evenimente, 3 septembrie 2025.

¹⁵ Ariya Pakinee, Natchaya Wongwan, Perasuk Worragin, Kannikar Intawong, Kittit Puritat, „Immersive realities in museums: evaluating the impact of VR, VR360, and MR on visitor presence, engagement and motivation”, în *Virtual Reality*, vol. 29, art. 117, 2025.

Fig. 1. Certificatul de acreditare Erasmus+ în domeniul educației adulților, acordat Muzeului Regiunii Porților de Fier din Drobeta-Turnu Severin pentru perioada 1 februarie 2022 - 31 decembrie 2027

Fig. 2. Activități desfășurate în cadrul cursului *Supporting Diversity with Intercultural Education in the Classroom*, organizat la Istanbul (7 - 12 aprilie 2025)

Fig. 3. Activități desfășurate în cadrul cursului *ChatGPT and Basic AI Tools*, organizat la Split (19 - 24 mai 2025)

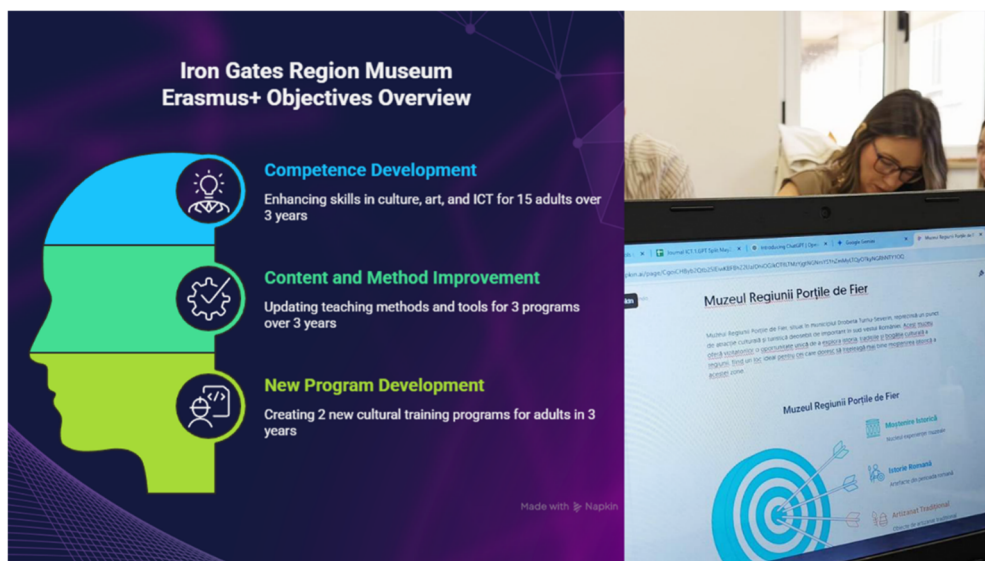

Fig. 4. Stânga: imagine generată cu Napkin AI pentru obiectivele Erasmus+; dreapta: activitate din cadrul cursului desfășurat în Split

CMS > Evenimente

More Actions + Add Item

Default view Table Refresh order Manage Fields Sort Filter Mirror on Site Search

	Nume eveniment	A.	Descriere Eveniment	Eveniment...	Facebook Post Link
10	Expoziția Permanentă „Cactuși”		1 iunie 2025 – Grație donației sevrineanului Traian Sc...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
11	Expoziție Temporală Nemuritoare Povești...		5 iunie 2025 – Expoziția „Nemuritoare Povești din Olte...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
12	Via Transilvanica Day		11 iunie 2025 – Via Transilvanica Day, chiar în Parcul Ar...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
13	Conferință de presă- Erasmus +		12 iunie 2025 – În cadrul Proiectului Erasmus + Educați...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
14	Zilele Europene ale Arheologiei		15 iunie 2025 – Muzeul Regiunii Porților de Fier marche...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
15	Sânzienele, sărbătoarea magică a verii		15 iunie 2025 – Elevii Liceului de Arte „I. St. Paulian” și a...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
16	Ziua Universală a lei		24 iunie 2025 – Semnele și poveștile de pe cămăpa me...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
17	Lansare de Carte - Hoinar pe unduire albas...		28 iunie 2025 – Astăzi, Muzeul Regiunii Porților de Fier ...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
18	Scoala de Vară 2025		07 - 11 iulie 2025 – Cea de-a paisprezecea ediție a Școli...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
19	Scoala de Vară, la Țară - Etnografie și Artă ...		Iulie - august 2025 – Școala de Vară, la Țară, extensie, l...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
20	Scoala de Vară, la Țară - Științele Naturii		August 2025 – Școala de Vară, la Țară, s-a constituit în...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
21	Noi tehnologii de exprimare la Muzeul Re...		3 septembrie 2025 – Noi tehnologii de exprimare la Mu...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
22	Noaptea Muzeelor la Sate 2025		6 septembrie 2025 – Astăzi, în Comuna Șipești, Județu...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
23	Ziua Porților Deschise pentru persoanele ...		Vă invităm să ne fiți oaspeți la Ziua Porților Deschise pen...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
24	Expoziție Temporală „Satul, expresia iden...		26 septembrie 2025 – Cu ocazia Zilei Satului Românes...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
25	Expoziție Temporală „Păsări rare”		8 octombrie 2025 – Specialiștii Secției Științele Naturii...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
26	Expoziție Temporală „Brâu și bete - funcți...		Vă invităm cu drag la vernisajul expoziției temporare „Brâu...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...
27	Frații Ușeru la Muzeul Regiunii Porților de ...		Pe 30 octombrie, Muzeul Regiunii Porților de Fier a fost ga...	/evenimente-1/	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=...

+ Add Item

Fig. 5. Interfață a sistemului CMS al noii platforme online a muzeului, care permite actualizarea rapidă a informațiilor și reflectarea automată a schimbărilor în paginile publice

Fig. 6. Imagini din timpul procesului de documentare și producție a mini-seriei „Muzeul Regiunii Porților de Fier - Istorie și Prezent”

Fig. 7. Imagini cu grupuri de vizitatori, distribuite pe rețelele sociale ale muzeului și concepute cu atenție la estetică și atractivitate vizuală, pentru a consolida identitatea digitală a instituției

Fig. 8. Noi metode de exprimare culturală dezvoltate de muzeu în 2025: panoul grafic exterior de reconstituire a Podului lui Traian și proiecție artistico-culturală Ada-Kaleh cu experiență VR interactivă

BIBLIOGRAFIE

Marinescu, Dragoș: „Instrumente digitale pentru reziliența culturală: lecții Erasmus+ și inovații locale”, MEDICULT. Revista de mediere culturală III, 2024.

Pakinee, Ariya; Wongwan, Natchaya; Worragin, Perasuk; Intawong, Kannikar; Purita, Kitti: „Immersive realities in museums: evaluating the impact of VR, VR360, and MR on visitor presence, engagement and motivation”, în *Virtual Reality*, vol. 29, art. 117, 2025.

NEMO - Network of European Museum Organisations, „Digital Learning and Education in Museums: Innovative Approaches and Insights”, raport, decembrie 2022.

<https://www.teacheracademy.eu/course/intercultural-education/#description>.

<https://www.coe.int/en/web/inclusion-and-antidiscrimination>.

<https://www.teacheracademy.eu/course/chatgpt/#description>.

<https://www.muzeulregiuniiportilordefier.ro/expozitie-temporara-pasari-rare/alcedo-atthis>.